

בס"ד

סיון התשפ"ו
מפטי"ר רני ושמחי בת ציון (זכריה ב)

פרשת בהעלותך

עלון חידושי תורה ופרפראות על פרשת השבוע בעניינינו דיומא ממפרשי ומדרישי חז"ל

בפרשת בהעלותך 136 פסוקים = חזקיהו

שְׁשֶׁה דְּבָרִים עָשָׂה חֲזָקִיָּה הַמֶּלֶךְ; עַל שְׁלֹשָׁה הוֹדוּ לוֹ, וְעַל שְׁלֹשָׁה לֹא הוֹדוּ לוֹ. עֲבַר נִסְכּוֹ בְּנִסְכּוֹ, וְלֹא הוֹדוּ לוֹ. (משנה פסחים ד ט)
בפרשה 5 מצוות, מתוכן 3 מצוות עשה ו-2 מצוות לא תעשה (ספר החינוך).

עשה: פסח שני בי"ד אייר ☑ פסח שני שיאכלו על מצות ומרורים ☑ תקיעת חצוצרות במקדש ובמלחמה. **לא תעשה:** שלא להותיר כלום מבשר פסח שני למחרתו ☑ שלא לשבור עצם מעצמות פסח שני.

הפטרה זו נקראת גם בחנוכה – והקשר של רני ושמחי בת ציון לחנוכה היא, כי בת ציון קאי על כנסת ישראל בזמן הגלות, דבזמן הבית נקראת כנסת ישראל בשם ציון ובזמן הגלות נקראת בת ציון. גם בהפטרה של שבת פרשת בהעלותך, שבסמיכות לזמן מתן תורתנו, דמתן תורה הוי חרות, שְׁאֵין לָךְ בֶּן חוֹרֵין אֲלֵא מִי שְׁעוֹסֵק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה. לפי שנרות קאי על נשמות ישראל כמי"ש (משלי כ) **נֵר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם**, דפירוש נר הוי"ה הוא שהנשמה מאירה (משפעת) כביכול להוי' וכדאיתא במדרש עה"פ **בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרוֹת** שישאל מאירין למוי שמאיר לכל העולם, וענין זה שייך לחג השבועות, עטרה שעטרה לו אמו. שהמשכה על ידי קיום המצוות, כמו אתערותא דלעילא שמתעוררת ונמשכת על ידי אתערותא דלתתא. (אדמו"ר מהור"י"י"ט נ"ט)

ט"ו סיון – **יום מסוגל להתעוררות הגאולה**, הוא יום לידתו ויומא דהילולא דיהודה בן יעקב אבינו ע"ה, וכתב בעמודי שמים והובא במועד לכל חי, כי הוא יום המסוגל להתעוררות הגאולה לומר פסוקים של ברכת יעקב אבינו ע"ה ליהודה. (בראשית מט, ח-יב) (אוצר הסגולות)

- סגולה גדולה ביום זה:**
- להדליק נר לטובת נשמת הצדיק ולומר: הריני מדליקה/ה נר לזכות נשמת רבי יהודה בן רבי יעקב, זכותו תגן עלינו.
 - לתת פרוטה לצדקה ולומר: הריני נותנת/ת צדקה לזכות נשמת רבי יהודה בן רבי יעקב, זכותו תגן עלינו.
 - לומר פסוקי תהילים, (מזמור קי"ט) לפי האותיות **רבי יהודה נשמה** ולפתוח אותם במילים: הריני אומר/ת פסוקי תהילים לזכות נשמת רבי יהודה בן רבי יעקב, זכותו תגן עלינו.

דָּבָר אֶל אֶהְרֹן וְאֶמַּרְתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרוֹת אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יְאִירוּ שְׂבַעַת הַנֵּרוֹת. וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנוֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד יָרֵכָה עַד פְּרָחָה מִקְשָׁה (ח ב-ד)

כתיב (משלי כ כז) **נֵר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם**, צריך לראות תמיד שתהא נשמתו מאירה מתורה ומצוות. וגוף אדם הוא כצורת מנורה, כי במנורה היו שלוש בליטות של קנים יוצאות, ושל מעלה קטנה משל תחתיה. כן האדם: בליטת הרגלים, ובליטת הידים, ובליטת האזניים. והגוף שבו הלב, הוא גוף המנורה. וגבהו של מנורה ח"י טפחים, דהיינו שלוש אמות כשיעור אדם בינוני. והמנורה צריכה להיות **מִקְשָׁה** דהיינו חיבור אחת, מורה על החיבור (ויקרא יט יח) **וְאֶהְרֹת לְרַעְדָּה כְּמוֹף. עַד יָרֵכָה עַד פְּרָחָה**, מגדול ועד קטן.

ובזה יובן מה שנאמר **וַיַּעַשׂ כֵּן אֶהְרֹן אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה** וגו' פירש"י - להגיד שבחו של אהרן, שלא שָׁנָה. **וּקְשָׁה מַה שֶּׁבַח הוּא זֶה שְׁלֹא עֲבַר עַל צִוּי הַקֹּב"ה**, פשיטא? או למה מגיד דוקא במצוה זו? אלא לא שינה מסוד הכוונה דמנורה המורה על האחדות והשלום, וכן היתה מדתו של אהרן אוהב שלום ורִוּדָף שְׁלוֹם (אבות פ"א מ"ב). (אוצרות השל"ה)

וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנוֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד יָרֵכָה עַד פְּרָחָה מִקְשָׁה הוּא. (ח ד)
המנורה שבמקדש מרמזת על אור התורה, כמו שנאמר (משלי ו כג) **כִּי נֵר מַצְיָה וְתוֹרָה אוֹר**. הבה נמנה את מספר המילים בפסוק הראשון של כל אחד מחמשת חומשי התורה, ובכל אחד נגלה רמז לפרט אחר מחלקי המנורה.

- בפסוק הראשון של חומש **בראשית**: 7 מילים – כנגד 7 קנים.
בפסוק הראשון של חומש **שמות**: 11 מילים – כנגד 11 כפתורים.
בפסוק הראשון של חומש **ויקרא**: 9 מילים – כנגד 9 פרחים.
בפסוק הראשון של חומש **במדבר**: 17 מילים – כנגד 17 נרות, 5 מלקחים, 5 מחותות.
בפסוק הראשון של חומש **דברים**: 22 מילים – כנגד 22 גביעים.

[מנין הכל ארבעים ושש, כי ארבעים יום עברו וביום חמישים קבלו התורה. (מנחת יהודה) דכתיב (שמות ג יב) **תַּעֲבֹדוּן אֶת הָאֱלֹהִים עַל הַהָר** הַזֶּה. דהנה ידוע שכשהיו ישראל במצרים היו משוקעים במ"ט שערי טומאה והקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו גאלם ממצרים כדי לקרבם תחת כנפי השכינה ועל זה הוצרך להם לספור ז' נקיים ובלא ספירת הז' נקיים לא היה באפשר לקרבם תחת כנפי השכינה כידוע. וזהו פירוש הפסוק **תַּעֲבֹדוּן אֶת הָאֱלֹהִים**, פירוש תעבדו גו"ן. (קדושת לוי בשם כתיב האר"ז"ל)]

על זאת רמז דוד המלך באמרו: **פַּתַּח דְּבָרֶיךָ – יְאִיר** (תהלים קיט קל). כלומר הפסוק הראשון **בפתחו** של כל חומש וחומש **מְדַבְּרֶיךָ** – יְאִיר במנורה שבמקדש. (פניני הגרא"א) **הַנֵּרוֹת אוֹתוֹת וְנֵר תוֹרָה**, ר"ל התורה שניתנה לנ' יום שבין פסח לעצרת. (רבינו אפרים)
הַנֵּרוֹת אוֹתוֹת וְנֵר תוֹרָה שיש לה חמישים שערי בינה. יאירו שבעת הַנֵּרוֹת בכתיב מלא, ובתחילה כתיב בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרוֹת בכתיב חסר, כי נר אחד היה זה נר מערבי שממנו מדליק את כולם. הַנֵּרוֹת בכתיב מלא רמז שששה נרות מדליקים על פי האמצעי. (שפתי כהן)

קח את הלויים מתוך בני ישראל וטהרת אתם. (ח ו)
שאלה – מה הטעם שנאמר בפרשה זו (במדבר ח, ו-כב) שלושה עשר פעמים **בני ישראל** ומתוכם פעם אחת בלבד נאמר (ח ט) **עַדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל**.
תשובה – לרמז שהיו ראויים **בני ישראל** לכליה עבור העגל, רק הלויים קנאו לשמו תברך, ונתכפר להם ב"ג מידות של רחמים שהזכיר משה. וזהו **ולכפר על בני ישראל**. רק פעם אחת נאמר **עַדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל**, בזה נכללו גם הנשים שלא חטאו בעגל. (משך חכמה)

והקרבת את הלויים לפני אהל מועד והקללת את כל עדת בני ישראל. (ח ט) **והקרבת את הלויים לפני יְהוָה וְסִמְכוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת יְדֵיהֶם עַל הַלְוִיִּם.** (ח י)
שאלה – מה הטעם דכתיב אצל הלויים שלוש פעמים תנופה ושלוש פעמים טהרה. **והקרבת את הלויים לפני אהל מועד**, וחזר ואמר **והקרבת את הלויים לפני יְהוָה**, **והעמדת את הלויים לפני אהרן ולפני בניו וגו' ואחרי כן יבאו הלויים.** ולזה נאמר בהם לפני יְהוָה, **והעמדת את הלויים לפני אהרן ולפני בניו וגו' ואחרי כן יבאו הלויים.** והניף אהרן את הלויים **תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה**, והנפיק אתם **תְּנוּפָה** וטהרת אתם והנפיק אתם **תְּנוּפָה**.

תשובה – כנגד שלוש פעמים שנטמאו בחרב, אחת כשמלו את אנשי שכם בחרב, שהאיזמל של המילה נקרא חרב שנאמר (יהושע ה ב) **עֲשֵׂה לָךְ חַרְבֹת צָרִים וְשׁוּב מִלֵּא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וגו'**, ואחת כשהרגו אותם שנאמר (בראשית לד כה) **וַיִּקְחוּ שְׁנֵי בְנֵי יַעֲקֹב שְׁמֻעוֹן וְלֵוִי אֲחֵי דִינָה אִישׁ חַרְבּוֹ וגו' וַיַּהַרְגוּ כָל יָכָר**, ואחת בעגל שנאמר (שמות לב כז) **שִׁימוּ אִישׁ חַרְבּוֹ עַל יָרֵכּוֹ וגו'**, וכנגד זה נאמר בהם שלוש פעמים תנופה, ולזה אמר שלוש פעמים **והקרבת את הלויים לפני אהל מועד**, וחזר ואמר **והקרבת את הלויים לפני יְהוָה**, **והעמדת את הלויים לפני אהרן ולפני בניו וגו' ואחרי כן יבאו הלויים.** ולזה נאמר בהם שלוש פעמים טהרה, (במדבר ח ו) קח את הלויים מתוך בני ישראל וטהרת אתם, (שם ח ז) וכבסו בגדיהם וטהרתו, ואחרי כן יבאו הלויים לעבד את אהל מועד וטהרת אתם. (שפתי כהן)

וביום הקים את המשכן פסה הענן את המשכן לאהל העדת ובערב יהיה על המשכן כמראה אש עד בקר. (ט ט)
אמר אפ"י: מנין שאין בנ"ן בית המקדש בלילה? **שנאמר:** **וּבַיּוֹם הַקִּיַם אֶת הַמִּשְׁכָּן** – ביום מקימו, בלילה אין מקימו. (שבועות טו:)

